

Analiza pedagogike, obogatene s tehnologijo na razrednem pouku v času izobraževanja na daljavo

V preteklem šolskem letu nas je presenetilo izobraževanje na daljavo v času epidemije covid-19. Po postopnem vračanju v osnovno šolo smo se srečali z novo realnostjo izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa. Po poletnem premoru smo se vrnili v šole in se v prvih dneh pričeli pripravljati z učenci na morebitne menjave modelov poučevanja. Skušali smo nadoknaditi in urediti načrtovanje poučevanja in učenja z vsemi potrebnimi razmisleki, ki so sledili spoznanjem pomladne izkušnje poučevanja na daljavo.

Ob zaključku šolskega leta je Zavod RS za šolstvo pripravil Analizo izobraževanja na daljavo v času epidemije covid-19 v Sloveniji (delno poročilo ZRSŠ, 2020). V raziskavi je sodelovalo 7382 učiteljev, od tega 31,5 % učiteljev RP in 24684 učencev, od tega 42,2 % učencev 2. vzgojno-izobraževalnega obdobja.

Izsledki raziskave so pokazali, da 48 % učiteljev samostojno uporablja vsaj eno spletno učno okolje, 70 % učiteljev vsaj eno videokonferenčno okolje za namene poučevanja na daljavo in 50 % vsaj eno orodje za sodelovalno delo na daljavo. Z vidika izdelave digitalnih gradiv samostojno izdelava posnetke z razlago učnih vsebin 42 % učiteljev, snema in deli predavanja pa 30 % učiteljev. Z vidika sestavljanja nalog in dejavnosti samostojno pripravljajo naloge za samostojno učenje nove učne vsebine 70 % učiteljev, naloge za preverjanje znanja na daljavo 60 % učiteljev in naloge za ocenjevanje znanja na daljavo 55 % učiteljev.

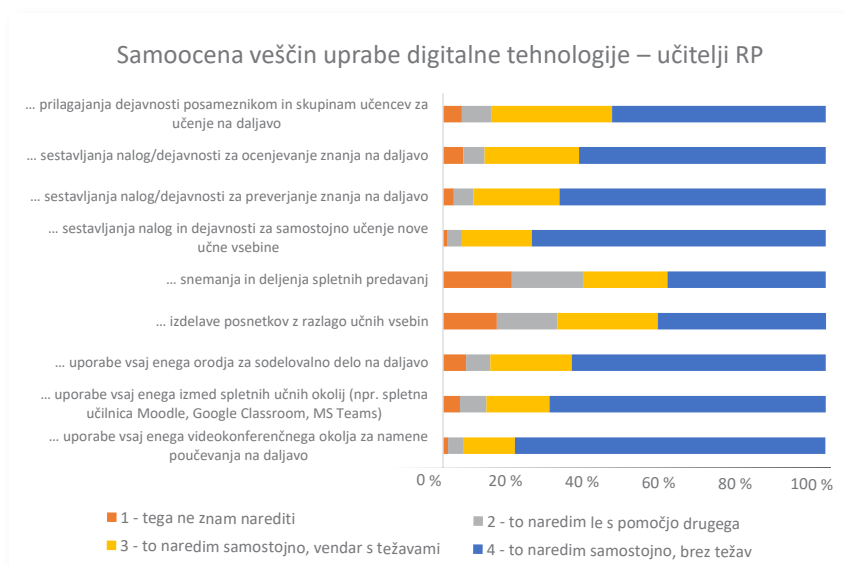
Izzivi, ki se kažejo skozi rezultate analize izobraževanja na daljavo, so v smeri podpore učiteljem pri pridobivanju veščin snemanja in deljenja spletnih predavanj, izdelavi posnetkov z razlago učnih vsebin, uporabi orodij za

sodelovalno delo na daljavo, pomoč pri spletnem učnem okolju in videokonferenčnem okolju za namene poučevanja na daljavo.

Področju usposobljenosti za učinkovito rabo digitalne tehnologije smo se posvetili tudi na letošnjih študijskih srečanjih za učitelje razrednega pouka. Pozornost smo namenili znanjem in spretnostim, ki jih potrebujejo učenci, in tistim, ki jih potrebujemo učitelji, da zmoremo delati na sodoben način v naših razredih in na daljavo. Poleg predstavljenih primerov dobre rabe iz prakse smo predstavili tudi referenčne okvire digitalne kompetence učiteljev, učencev in konkretni primer didaktične izpeljave pri pouku. Ob tem smo udeležence prosili za samooceno svoje pedagogike, obogatene s tehnologijo. V samooceni je sodelovalo 1064 učiteljev. Samoocena štirih področij je omogočala odgovor: ne znam, znam in pomagam drugim.

Analiza rezultatov vprašalnika je pokazala, da je področje Digitalne pedagogike in Digitalnega komuniciranja in sodelovanja dobro razvito, to izraža okoli 70 % vprašanih, je pa tudi manjši delež tistih, ki ne znajo, in večji delež tistih, ki pomagajo drugim. Z vidika digitalne pedagogike učitelji izražajo, da znajo načrtovati in izvajati pouk s smiselno uporabo digitalne tehnologije.

Na področju Uporabe in izdelave digitalnih vsebin ter Digitalnega državljanstva so rezultati pokazali, da večina vprašanih zna izbirati in uporabljati digitalne vsebine in pozna spletno vedenje,

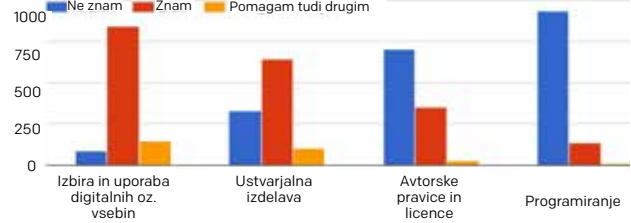

Slika 1: Samoocena veščin uporabe digitalne tehnologije učiteljev razrednega pouka (vir: Analiza InD v času epidemije covid-19, Zavod RS za šolstvo, 2020).

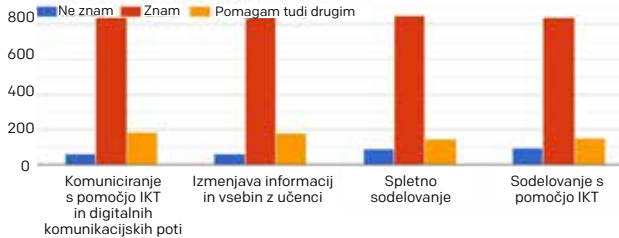
Digitalna pedagogika

Uporaba in izdelava digitalnih vsebin

Digitalno komuniciranje in sodelovanje

Digitalno državljanstvo

Vir: Analiza pedagogike obogatene s tehnologijo na razrednega pouka, 1. del, 2020.

Vir: Analiza pedagogike obogatene s tehnologijo na razrednega pouka, 2. del, 2020.

zdravje in okolje ter ustvarjalno izdelavo digitalnih vsebin. Z vidika ustvarjalne izdelave je bilo množično ustvarjanje različnih primerov ustne razlage snovi, kvizov, skupnih dokumentov, tabel in podobno. Pri avtorskih pravicah in licencah, programiranju, upravljanju digitalnih identitet in zaščiti naprav je večina izrazila nepoznavanje, kar je zagotovo priložnost za razvijanje teh znanj v prihodnosti. Prav tako je treba posvetiti pozornost tudi vrednotenju znanja ob podpori z IKT ter zdravju in okolju.

Če povzamemo, lahko izpostavimo večjo potrebo po podpori pri zasnovi kompleksnejših učnih okolij, npr. Google classroom, Microsoft oblak Office 365, Arnes Moodle ali SeaSaw. Prav tako je potrebno nameniti pozornost vrednotenju znanja podprtega z IKT, kjer so rezultati analize v času izobraževanja na daljavo pokazali, da je najpogostejša sočasna uporaba videokonferenčnih srečanj, različnih snemanj in kvizov.

Z vidika uporabe tujih digitalnih virov in gradiv avtorske pravice ureja spletno pravo s CC licencami (Creative Commons), ki nam povedo, kaj z gradivom smemo početi. Pri uporabi svetujemo

tudi uporabo prostodostopnih fotografij, glasbe ipd. Na razredni stopnji uporabljamo za učenje programiranja preproste programe, kot so npr. Scratch, in učenci izdelajo npr. vabilo ali čestitko. Z vidika digitalnega državljanstva je izražena potreba po podpori in pri upravljanju digitalnih identitet, zaščiti naprav in varnosti, kjer priporočamo spletno stran safe.si, kjer je mnogo uporabnih gradiv za osebno in šolsko rabo.

Ob zaključku bi vas povabila tudi v naš spletni kotiček, kjer smo vam v času izobraževanja na daljavo pripravljale podporno gradivo v naši, zdaj že posodobljeni Sodelov@nici Razredni pouk. V njej vas v začetku pričakajo obvestila in pogosta vprašanja v forumu. Sledi poučevanje in učenje na razredni stopnji za šolsko leto 2020/2021, digitalizirani učni načrti,

aktualne novice na skupni tabli. Pod novicami najdete vsa gradiva iz časa povratka v šole, načrtovanje, spremljanje, preverjanje in ocenjevanje ter gradiva in zapiski videokonferenčnih srečanj z učitelji, ter videopredstavitve svetovalk in učiteljev, primere sklopov za izobraževanje na daljavo, vodiče za uporabo okolij in orodij, povezave na uporabne zbirke gradiv, posnetki iz serije izobraževanja na daljavo ZRSS in rubrika s smernicami in priporočili za pouk s smiselno rabo digitalne tehnologije. Vabljeni k obisku in uporabi Sodelov@nice Razredni pouk!

Viri in literatura

Rupnik Vec, T. idr. (2020). *Analiza izobraževanja na daljavo v času epidemije Covid-19 v Sloveniji: delno poročilo, julij 2020* [elektronski vir]. Pridobljeno s <https://www.zrss.si/digitalnknjiznica/IzobrazevanjeNaDaljavo/>.

POUČEVANJE IN UČENJE NA RAZREDNI STOPNJI

Spoštovane učiteljice in učitelji razrednega pouka!

V Sodelov@nici Razredni pouk vam je na voljo:

- spletna pošta za pošiljanje vprašanj porocnaskupinazarazrednipouk@zrss.si, na katera bomo odgovarjali v rubriki **Pogosta vprašanja**. Vabljeni, da nam pošljete tudi kakšno pobudo, gradivo ali dobro rešitev.
- mape s primeri sklopov, posnetki, strokovnimi gradivi, primeri dejavnosti in povezavami, ki jih dopolnjujemo.
- izvedene in posnete videokonference s predstavitvami informacij in primeri učiteljev.

Vir: Sodelov@Inica Razredni pouk (<https://skupnost.sio.si/course/view.php?id=10021>, 25. 9. 2020).